

Waldemar Karasiński

W świecie lecz nie dla świata. Kaznodziejstwo bp. Wiesława Alojzego Meringa w latach 2010–2015

Studia Włocławskie 17, 89-105

2015

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

KS. WALDEMAR KARASIŃSKI

W ŚWIECIE LECZ NIE DLA ŚWIATA

Kaznodziejstwo bp. Wiesława Alojzego Meringa w latach 2010–2015

Pierwszorzędnym celem przepowiadania jest budzenie i pogłębianie wiary człowieka. Wiara bowiem rodzi się z tego, co się słyszy, a tym co się słyszy jest słowo Boże (por. Rz 10, 17). Z wiarą w sposób integralny związany jest proces wewnętrznej przemiany, czyli nawrócenia. Ostatecznie celem przepowiadania jest wejście w wewnętrzną wspólnotę z Bogiem i ludźmi¹.

Podjmując się tematu przepowiadania słowa Bożego przez biskupa diecezjalnego wrocławskiego Wiesława Alojzego Meringa w latach 2010–2015, autor niniejszego artykułu wykorzystał jako główne źródło jego homilie, listy pasterskie, odezwy i apele. Od razu należy zaznaczyć, że twórczość kaznodziejska księdza biskupa tchnie zdecydowaniem i konsekwencją w urzeczywistnianiu powziętych zadań. Jego posługa odzwierciedla troskę o drugiego człowieka, która ma charakter miłości i jest darem miłującej uwagi, szacunku i gotowości do służby.

Przemiana umysłu, przemiana wartości

Dla człowieka wierzącego, dla chrześcijanina, dzieje człowieka i dzieje całego świata zmierzają ku ostatecznemu spełnieniu, które ma miejsce poza czasem. Ta perspektywa pozwala wierzyć, że wszelkie dobro i piękno, które w nich się pojawiły, zostaną zachowane w wymiarze wieczności. Jednak współczesny człowiek raczej utwierdza się w przekonaniu, że

---

KS. WALDEMAR KARASIŃSKI – kapłan diecezji wrocławskiej, dr hab. teologii z zakresu homiletyki; wykładowca homiletyki w Wyższym Seminarium Duchownym we Wrocławku; redaktor naczelny „Ateneum Kapłańskiego” i „Ładu Bożego”; Dyrektor Wrocławskiego Wydawnictwa Diecezjalnego.

¹ Por. K. Panuś, *Sztuka głoszenia kazań*, Kraków 2008, s. 14–15. Zob. A. Lewek, *Rola Słowa Bożego w kształtowaniu wspólnoty kościelnej, parafialnej i eucharystycznej*, w: *Słuchacz Słowa*, Kraków 1998, s. 176–193.

coraz bardziej zależy od siebie samego, a przez to coraz bardziej oddala się od Chrystusa. Z kolei „jeśli z powodu przyznania się do Krzyża Chrystusowego przyjdzie nam być odrzuconymi, pogardzanymi, a może znienawidzonymi dla świata, lepiej stracić świat cały niż zaprzeć się Chrystusa!”². Jako pasterz diecezji i kaznodzieja dociera do szerokiego kręgu odbiorców. W swojej praktyce kaznodziejskiej sięga często po tzw. przykłady z życia. Na rzeczywistość patrzy z perspektywy duchowej, wznosi się ponad materię i upatruje sensu ludzkiej egzystencji w dążeniu do królestwa niebieskiego. Fizyczność, zmysły, materia, to wszystko uznaje za pułapki, odwodzące ludzi od celu.

Bez Boga, według bp. Meringa, nie wiadomo, jak reagować na śmierć Tego, który sam w sobie jest życiem, dlatego kieruje do wiernych wezwaniem: „Opowiadamy się po Twojej stronie, Chryste. Ciebie wybieramy jako drogowskaz. Trzymamy się Twojego krzyża, by iść drogą, wprawdzie trudną, ale przede wszystkim pełną nadziei i światła”³. W nauczaniu biskupa nie tyle niebo ściera się z mocami piekielnymi, ile ludzie sami walczą ze złem. Zwycięzać mogą jedynie z Bożą pomocą, zatem: „jak mam bez Ciebie, Panie, zrozumieć i znaleźć sens życia?”. Zło czyha na każdym kroku, jednak nie atakuje bez przyczyny – człowiek musi najpierw zawinąć. Zagrożony jest każdy, kto w porę się nie ukorzy, żałując za grzechy. Brak szacunku do Boga zwykle się okazuje brakiem szacunku także i dla drugiego człowieka. W homilii do młodzieży stawia pytania: „Jak mam bez Ciebie dać nadzieję cierpiącym, słabym, starym? Jak bez Ciebie bronić życia, nieustępliwie, uparcie i bardzo świadomie? Jak dać nową siłę i nowe życie umierającemu na naszych oczach naszemu kontynentowi? Jak bronić krzyża, Kościoła, Ewangelii, rodziny, piękna małżeństwa, świętości naszych domów?”⁴.

Twórczość bp. Meringa jest mocno osadzona w rzeczywistości, ale to nie taka rzeczywistość, jaką widzimy. Nie możemy być pewni chwili następnej; wystarczy, że raz zboczymy z drogi cnoty, a zaraz pojawi się siła nadprzyrodzona i czeka nas nieuchronna zguba. Przeważnie interwencja ma miejsce, gdy bohater wyraża skruchę, bądź z pokorą i ufnością znosi cierpienia. Wtedy zostaje uratowany, ocalony przez Boże miłosierdzie

---

² List pasterski na Wielki Post 2010 r., L. dz. 81/2010.

³ *Homilia wygłoszona w katedrze wrocławskiej w Niedzielę Palmową 2010 r. podczas Mszy św. dla młodzieży*, „Miesięcznik Diecezji Wrocławskiej – Kronika” (MDWł), 93(2010), nr 5, s. 472.

⁴ Tamże.

lub przez świętego. Świat jawi się jako przestrzeń pełna niebezpieczeństw czekająca na tych, którzy bardziej niż Boga umiłowali ziemskie rozkosze. Ideologiczne rewolucje, które proponuje XXI wiek, chcą zmieniać człowieka i społeczeństwo. Kaznodzieja stwierdza z mocą, że „dzisiejsi rewolucjoniści są obecni przede wszystkim w szkołach, na uniwersytetach, w mediach, a nawet już w przedszkolach”⁵. Trzeba się stale strzec; to napięcie towarzyszy człowiekowi na każdym kroku.

Napięcie, jakie wywołują przykłady przytaczane przez biskupa Meringa, potęguje ich forma. Budowanie napięcia angażuje słuchaczy, przy tym podnosi wartość emocjonalną tego, co zostaje powiedziane. Jednak w kazaniach nie ma fobii. Tekst kaznodziejski jest głoszeniem Ewangelii, jednym z kroków na drodze do Eucharystii. Ewangelia stanowi pryzmat, przez który bp Mering czyta świat. Dlatego np. ubolewa, że gdy przygląda się polskiej rzeczywistości, to wydaje mu się ona taką, jakby ludzie nigdy nie czytali Ewangelii, jakby była dla nich tekstem zupełnie obcym. Dziś za dogmat uchodzi twierdzenie, że religia – co w Polsce oznacza przede wszystkim katolicyzm – zniewala i pęta ludzi. Tymczasem biskup włocławski mówi coś zupełnie przeciwnego: odkrycie wolności leży u źródeł chrześcijaństwa, a źródłem wyzwolenia jest łaska, która ma moc wyzwalającą: „Dzisiaj mówi się, że Chrystus, że chrześcijaństwo, że Kościół to jest niewola i narzucanie innym swoich poglądów. Do końca świata ani jota, ani kreska nie zmieni się w nauczaniu Kościoła, bo to jest jego zadanie, żeby był wierny Jezusowi, żeby ci, którzy sami przyjdą, spotkali się z prawdziwą nauką Jezusa. «Do wolności wyswobodził nas Chrystus», dlatego tak źle znosimy niewolę, dlatego gotowi byliśmy za nią walczyć, ginąć, choć dzisiaj nie brak i takich, którzy mówią, że wszystkie te nasze zrywy były bez sensu”⁶.

Przekaz religijny jest przede wszystkim chrystologiczny, a homilia ujmowana jako szczyt liturgii słowa. Biskup włocławski podejmuje próby nakłonienia słuchaczy do zmiany sposobu myślenia i zachowania, do postrzegania znanych rzeczy w nowym świetle. Stwierdza, że na Mszę Świętą „przychodzimy ze swoimi najtrudniejszymi, najbardziej intymnymi sprawami, problemami; powierzamy Chrystusowi euchary-

---

⁵ *Homilia biskupa włocławskiego w uroczystość Bożego Ciała, Włocławek, 4 czerwca 2015 r.*, MDWł, 98(2015), nr 7–8, s. 753.

⁶ *Homilia wygłoszona podczas Mszy św. w intencji Ojczyzny, bazylika katedralna, 11 listopada 2010 r.*, MDWł, 93(2010), nr 12, s. 1118.

stycznemu nasze smutki i nasze radości”⁷. Eucharystia jest sakramentalną celebracją tajemnicy wielkanocnej poprzez symboliczne gesty i znaki sakramentalne. Jako sakramentalny znak ma na celu prowadzenie do bezpośredniego i osobowego spotkania wierzących ze zmartwychwstałym Chrystusem⁸. Zaniedbanie Eucharystii, potraktowanie jej w sposób rutynowy grozi unicestwieniem chrześcijaństwa, tymczasem ona wyznacza kształt chrześcijańskiego życia. „Człowiek przez sakrament Eucharystii jest wpisany w swojej drodze do świętości [...] świętość jest naszą drogą i przeznaczeniem, to właśnie dlatego mamy do dyspozycji Jezusa w Najświętszym Sakramencie”⁹.

Nietrudno zauważyć, że bp. Meringowi nigdy nie był obojętny los ojczyzny. W kazaniach wykazuje zainteresowanie i zatroskanie o losy Polski. Często też dzieli się troską o wychowanie młodzieży, szczególnie pod względem religijnym, i apeluje o krzewienie patriotyzmu. Za Janem Pawłem II powtarza, że wolność narodu, kraju, jest racją bytu państwa, które ma zapewnić człowiekowi wolność, jego prawo do godności, do popełniania błędów, do myślenia inaczej. „Nie zbudujemy królestwa Bożego tu, na ziemi, ale możemy zacząć budować je w naszym sercu, bez wzajemnej nienawiści, oskarżeń, złości”¹⁰. Niestety, godność człowieka w Polsce nie zawsze jest zachowana, wolność nie zawsze zależy od obowiązującego w naszym kraju prawa, a przecież ona jest „wolą Boga, darem Boga dla człowieka, aż do możliwości odrzucenia Boga w swoim życiu. To jest wzór wolności, wzór tolerancji. Bóg pozwala człowiekowi na odrzucenie samego siebie, jeżeli człowiek tak zechce”¹¹. Z tym większym bólem bp Mering stwierdza, że jako ludzie „szanujemy, cenimy, uznajemy i popieramy godność i wolność człowieka tylko tak długo, jak długo ktoś myśli i mówi dokładnie to, co chcielibyśmy usłyszeć. [...] Ludzie uginają się pod presją pewnych poglądów, które wypada głosić”¹². W jakim kie-

---

⁷ *Homilia w Wielki Czwartek, Msza Wieczery Pańskiej, katedra wrocławska, 17 kwietnia 2014 r.*, MDWł, 97(2014), nr 5, s. 496–497.

⁸ Por. H. Hryniewicz, *Nasza Pascha z Chrystusem. Zarys chrześcijańskiej teologii paschalnej*, t. 2, Lublin 1987, s. 471–472.

⁹ *Homilia wygłoszona podczas rekolekcji z Johnem Bashoborą, Licheń, 23 sierpnia 2014 r.*, MDWł, 97(2014), nr 5, s. 922.

¹⁰ *Homilia wygłoszona podczas Mszy św. w intencji Ojczyzny, bazylika katedralna, 11 listopada 2010 r.*, poz. cyt., s. 1119.

¹¹ Tamże.

¹² *Homilia wygłoszona podczas Mszy św. w intencji Ojczyzny, bazylika katedralna, 11 listopada 2010 r.*, poz. cyt., s. 1119.

runku potoczą się sprawy Europy, naszego wymierającego kontynentu, zależy także od nas i od tego, czy w ludzkich sercach będzie miejsce dla królestwa Boga i Ewangelii Jezusa Chrystusa.

Wierzyć w Ewangelię to znaczy zmieniać nie tylko siebie, ale swoją rodzinę, znajomych, przyjaciół, otoczenie, świat; zmieniać poprzez świadectwo życia. Dlatego nasz kaznodzieja mocno podkreśla, jak „ważne jest świadectwo wiernych świeckich, ich codzienne działanie, decyzje, sposób życia i wychowanie. Jest to rękojmia trwania wiary chrześcijańskiej w Polsce”¹³. Zdaniem bp. Meringa potrzeba wielu trudów, wielu starań, żeby wierzyć w Jezusa. Nie wystarczy „raz na jakiś czas zjawić się w kościele, nie wystarczy przynieść pokarmy do poświęcenia. To jest o wiele za mało, żeby powiedzieć o sobie: jestem człowiekiem wierzącym, jestem uczniem Jezusa”¹⁴. Namawia wiernych do poprawy i odnowienia według Ewangelii Chrystusowej tego wszystkiego, co uległo skażeniu; zaleca wprowadzenie zasad religijnych do umysłów i serc ludzkich. Pragnie, aby uczucia, słowa i czyny, życie prywatne i publiczne było oparte na moralności chrześcijańskiej. Wzywa zatem wiernych: „zostawmy wszystko, jak tamci mieszkańcy Kafarnaum, i pójdźmy za Nim, gdyż tylko On zagwarantuje prawdziwą wolność i wielkość człowieka. Bo tylko zatrzymując się po Jego stronie, naprawdę zatrzymujemy się również po stronie każdego skrzywdzonego i cierpiącego człowieka”¹⁵.

W dorobku kaznodziejskim bp. Wiesława Meringa odzwierciedla się rzeczywistość paschalna. Wola Boga nie zakończyła się tragedią Golgoty, lecz chwałą Wielkiej Nocy. Głosząc homilię podczas liturgii Wigilii Paschalnej, liturgii, która jest wyrazem największej nadziei, że ostatnie słowo nie należy do śmierci lecz do miłości, biskup włocławski często odnosi się do nadziei, m.in. stawiając pytania słuchaczom. W czym pokładamy nadzieję? W dostatkach? W urodzie, młodości, w fizycznej sprawności, w sławie? Czy jest tam miejsce dla zmartwychwstałego Pana, który rozbija nasze marne, niskie nadzieje, bo ciągle nas szuka, woła, chce ocalić, ponieważ kocha? Jeszcze nie wiemy, co to znaczy, że nas kocha? Może uwierzyliśmy w to, że wszystko jest kwestią ceny? Coraz mniej znaczą dla

---

¹³ *Słowo wstępne biskupa włocławskiego Wiesława A. Meringa, w: Program duszpasterski diecezji włocławskiej 2014/2015, Włocławek 2014, s. 8.*

¹⁴ *Homilia wygłoszona w katedrze włocławskiej podczas liturgii Wigilii Paschalnej 2010 r., MDWł, 93(2010), nr 5, s. 473.*

¹⁵ *Homilia wygłoszona podczas Mszy św. upamiętniającej ofiary byłego obozu zagłady w Chełmnie n. Nerem, 2 września 2010 r., MDWł, 93(2010), nr 10, s. 903.*

nas wartości, które jeszcze niedawno wydawały się fundamentem naszego życia społecznego i moralnego¹⁶.

Niezwykle liczne są w nauczaniu bp. Meringa wezwania kierowane do słuchaczy, nakłaniające ich do starań nad unikaniem grzechu, do odrzucania złych skłonności, przyzwyczajęń, którymi człowiek, zgodnie ze swoją naturą, otacza się, lubuje się w nich. W homilii podczas Wigilii Paschalnej w katedrze wrocławskiej w 2014 r. konstatuje: „Patrząc na dzieje człowieka i świata, na nasze własne dzieje, że już nie jesteśmy skazani na grzech, na zło, że one nie muszą nad nami panować, że nie są naszymi władcami, bożkami. Odtąd żyjemy dla Boga, możemy przynajmniej tak żyć”¹⁷. Ubolewa nad coraz powszechniejszym lekceważeniem Dekalogu i przykazań kościelnych, dostrzega poniewierkę wiary, ludzi coraz bardziej oddalających się od Boga. Ponadto zauważa pozorne wypełnianie przykazań, wyłącznie zewnętrzne, bez ducha pobożności.

W służbie Bogu, zawsze dla ludzi

Przywołując w swoim nauczaniu przykłady papieży Jana Pawła II, Benedykta XVI i Franciszka, czy życia ks. Jerzego Popiełuszki, o. Maksymiliana Kolbego, m. Urszuli Ledóchowskiej, s. Faustyny Kowalskiej i innych świętych i błogosławionych, biskup wrocławski przekonuje, że paschalny wymiar duchowości świętych, czyli przejście przez krzyż, uwalnia ludzi od zamknięcia się w sobie, myślenia tylko o własnej korzyści. Udręczony człowiek wierzący w Zmartwychwstanie Jezusa zaczyna myśleć o innych. Niektórzy chrześcijanie, uczestnicząc w upokorzeniu, ogołoceniu i miłosierdziu Boga, stają się do Niego podobni. To ludzie, dla których najważniejszą troską życia było naśladowanie Jezusa. Święci tworzą prawdziwą historię Kościoła i najbardziej przekonująco ukazują, że moc świętości Chrystusa i Jego przyjaciół jest większa od brudu, jaki wnosimy w życie Bożej rodziny¹⁸. Według bp. Meringa bł. ks. Jerzy Popiełuszko swoim życiem i dziełem wywierał głęboki wpływ na niezwykle ożywienie wiary, na jednoczenie ludzi dobrej woli wokół duchowego odrodzenia narodu. Duchowość dziecięctwa ukształtowana w nim samym,

---

¹⁶ Por. *Homilia w Wigilię Paschalną, bazylika katedralna, 23 kwietnia 2011 r.*, MDWł, 94(2011), nr 5, s. 492.

¹⁷ *Homilia w Wigilię Paschalną, bazylika katedralna, 19 kwietnia 2014 r.*, MDWł, 97(2014), nr 5, s. 501.

¹⁸ Por. *List pasterski na Wielki Post 2012 r. We wspólnocie Kościoła stawajmy się lepszymi ludźmi i bardziej przekonującymi uczniami Chrystusa*, MDWł, 95(2012), nr 3, s. 247.

została uwarunkowana całym jego życiem, faktami, w których zawierają się zasadnicze cechy oddania Bogu woli, rozumu, zawierzenia Mu całego życia w postawie dyspozycyjności, umniejszenia poprzez naśladowanie Jezusa i zawierzenie siebie Matce Bożej. Biskup Mering zwraca uwagę na fakt, że nauczanie ks. Popiełuszki stało się inspiracją do podjęcia wielkiego dialogu społecznego, który zaowocował później przemianami ustrojowymi. Był wielkim chrześcijaninem, niezwykłym kapłanem, a zarazem wielkim Polakiem¹⁹.

Głosząc prawdy Boże w kontekście złożonych problemów Polski, nasz kaznodzieja wykorzystuje bardzo sumiennie ich znajomość jako źródło w nauczaniu, zachęcając słuchaczy do postawy autentycznie chrześcijańskiej i do obrony wiary, ukazuje wzorce postępowania dziecka Bożego, obraz czysty, nieskażony złem świata. Podczas dziękczynienia za beatyfikację ks. Jerzego Popiełuszki stwierdził, że katolicy potrzebują wartości, którym kapłan służył; potrzebują świadectwa i obecności błogosławionego, który „w zakłamanie wniósł prawdę, w nienawiść przebaczenie, w relatywistyczną kulturę sumienie, w ciemności zwątpienia – światło wiary, w butę i pogardę wobec człowieka – szacunek, współczucie i uśmiech, w zniewolenie – naukę o godności i wolności człowieka, w cywilizację śmierci – zwycięstwo życia, w egoizm i wyrachowanie wniósł solidarność”²⁰. Świętość to dla bp. Meringa pełnia odpowiedzi na Boże powołanie, obecność w Bożych sprawach „także w sprawach ojczyzny, tak jak to było u św. Jana Chrzciciela, w sprawach wychowania, w sprawach młodego pokolenia, w trosce o Boże sprawy w naszym kraju”²¹. Treści i przesłanie kazań potwierdzają fakt, że bp. Meringowi nie jest obojętny los wiernych. Stąd jego starania, aby słowo docierało do każdego z nich, a nie biegło nieznanym torem w kierunku nieznanym odbiorcom. W odezwie do prezbiterów i wiernych świeckich w sprawie sprzeciwu wobec promocji satanizmu w Telewizji Polskiej z mocą stwierdza: „Nie wolno udawać, że nic się nie stało, nawet jeśli okrzyczą nas wstecznikami! [...]. Jako obywatele mamy prawo ujawniać

---

¹⁹ Por. *List pasterski z okazji diecezjalnego dziękczynienia za beatyfikację ks. Jerzego Popiełuszki. Błogosławiony ks. Jerzy Popiełuszko, męczennik za wiarę, 1 sierpnia 2010 r.*, MDWł, 93(2010), nr 9, s. 787.

²⁰ *Słowo powitania skierowane do uczestników Mszy św. dziękczynnej za beatyfikację ks. Jerzego Popiełuszki, 12 września 2010 r.*, MDWł, 93(2010), nr 10, s. 905.

²¹ *Homilia wygłoszona w uroczystość 90. rocznicy konsekracji świątyni parafialnej w Siniarzewie, 29 sierpnia 2011 r.*, MDWł, 94(2011), nr 10, s. 1018.

i głosić swoje zdanie”²². Diecezjan prosi zaś o odwagę w obronie Bożych praw i modlitwę, również w intencji Adama Darskiego, znanego jako Nergala, bluźniercy niekryjącego swojego zaangażowania w satanizm i pogardy dla chrześcijaństwa. „Nie możemy milczeć ani ze strachu, ani z woli przypodobania się osobistym wrogom Pana Boga, ani z motywów politycznej poprawności czy obojętności” – tłumaczy pasterz diecezji, i przywołuje słowa Chrystusa: „Na świecie doznacie ucisku, ale miejcie odwagę: Jam zwyciężył świat” (J 16, 33).

W czasie duszpasterskiej podróży do Kazachstanu, w Malinowce, gdzie w latach terroru stalinowskiego funkcjonował obóz dla kobiet – żon i córek zdrajców ZSRR, w słowie do wiernych na zakończenie Eucharystii ks. bp Mering ukazuje postać Matki Bożej Bolesnej, w kontekście daru diecezji wrocławskiej dla diecezji Astana: kopii Piety ze Skulska²³. Następnego dnia w sanktuarium maryjnym w Oziornoje głosi homilię, w której spośród kilku tematów na plan pierwszy wysuwa się postać Chrystusa jako źródła wszelkiego dobra. Brak współpracy z Nim doprowadza człowieka do upadku. Człowiek pozostający w Chrystusie poprzez czyny wykonane z pomocą łaski Bożej rozwija życie nadprzyrodzone i zdobywa zasługi na życie wieczne. Trzeba nie tylko wierzyć – tłumaczy bp Mering – ale swoją wiarę wyznawać codziennym życiem; „co jest dla nas wartością największą, co ukochaliśmy najbardziej, czemu jesteśmy gotowi poświęcić swoje życie? Jeżeli tą wartością jest dla nas Chrystus, to nie musimy się bać. Jednak jeśli nazywając siebie chrześcijanami, nie stawiamy Chrystusa ponad wszystkie inne wartości, to jesteśmy jak faryzeusze”²⁴.

Do historii przejdą kazania zawierające wątki patriotyczne, wygłoszone przez biskupa wrocławskiego podczas mszy w Narodowe Święto Niepodległości 11 listopada, w święto Konstytucji 3 Maja, w Narodowy Dzień Pamięci o Żołnierzach Wyklętych, w rocznicę wybuchu czy zakończenia II wojny światowej, w rocznice polskich powstań zbrojnych, jak również 10 kwietnia, w rocznicę katastrofy lotniczej w pobliżu Smoleńska. Kazania te i homilie są świadectwem głębokiej wiary, nadziei

---

²² *Odezwa do braci prezbiterów i wiernych świeckich diecezji wrocławskiej w sprawie sprzeciwu wobec promocji satanizmu w Telewizji Polskiej, 3 września 2011 r.*, MDWł, 94(2011), nr 10, s. 1038.

²³ *Por. Słowo na zakończenie Mszy św. w miejscu przebywania kopii Piety ze Skulska, 13 października 2011*, MDWł, 94(2011), nr 11, s. 1179–1180.

²⁴ *Homilia w narodowym sanktuarium Maryi Królowej Pokoju w Oziornoje (Kazachstan), 14 października 2011 r.*, MDWł, 94(2011), nr 11, s. 1183.

i miłości. To również najnowsze losy naszej ojczyzny, zmagania o prawdę i poszanowanie godności zmarłych. Nasz kaznodzieja koncentruje się w nich zwłaszcza na obronie wartości narodowych zagrożonych przez ideologie kosmopolityczne, kampanie medialne i decyzje władz świeckich, państwowych. To nie tylko przypominanie przeszłości, rozrzewnianie się nad męczeństwem, ale to przede wszystkim wezwanie do budowania innej przeszłości, lepszego jutra Polski. O ofiarach nie można zapomnieć ani o nich milczeć; ich groby powinny być źródłem siły i natchnień dla kolejnych pokoleń. Trzeba wsłuchiwać się w głos, wiecznie żywe przesłanie bohaterów. Należy naśladować ich ofiarną, religijną i patriotyczną postawę, ale przede wszystkim modlić się za nich.

O wiarę żywą, silną, pewną

Wielokrotnie w nauczaniu biskupa włocławskiego pojawia się motyw wiary w życiu człowieka. To ona sprawia, że ludzkie czyny stają się doskonałe i nabierają chrześcijańskiego wymiaru. Pozwala to także na właściwe rozwiązywanie problemów, jakie niesie z sobą życie. W kazaniach znajdujemy nawiązania do wydarzeń religijnych ważnych dla określenia sytuacji historycznej. Wiara chrześcijańska ma charakter historyczny; jej historyczność wyraża się w tym, że narodziła się z konkretnych zdarzeń, które nazywamy wydarzeniami zbawczymi i w powiązaniu z konkretnymi osobami. Fakt, że Bóg wchodzi w historię i działa w niej, sprawia, że niektóre wydarzenia były bardziej niż inne pamiętane, a z czasem obchodzono ich rocznice. W homilii z okazji 750-lecia założenia klasztoru sióstr urszulanek w Sieradzu biskup Mering stwierdził, że rocznice klasztorów, zgromadzeń męskich czy żeńskich są obchodzone przede wszystkim ze względu na pamięć o ludziach, którzy je tworzyli, którzy do nich należeli. Ludzie są ich chlubą, radością i światłem. Akcentuje potrzebę wracania pamięcią do świętych początków i fundamentów wiary, do tradycji, która stanowi ośnowę życia Kościoła. Przywołuje postać św. Urszuli Ledóchowskiej, patronki Sieradza szczególnie bliskiej siostrom urszulankom. W kontekście Ewangelii dnia uczy, że zgodnie z poleceniem Pana Jezusa „modlić się trzeba zawsze i nigdy nie ustawać”²⁵. Wzywa słuchaczy: „Uczmy się dzisiaj, abyśmy naszym złem, naszym grzechem nie prześladowali Kościoła Jezusowego. Wszystkie inne głosy, które nas tak poniżają i poniewierają,

---

²⁵ Homilia z okazji 750-lecia założenia klasztoru sióstr urszulanek w Sieradzu, 17 października 2010 r., MDWł, 93(2010), nr 11, s. 1015.

to tylko są głosy, dopiski na marginesie tego wszystkiego, co robimy, nie decydując się na wstąpienie na drogę świętości²⁶.

Rok 2011 był w diecezji włocławskiej rokiem jubileuszowym 600. rocznicy konsekracji katedry Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny we Włocławku. W liście pasterskim wydanym na rozpoczęcie tego roku biskup Mering m.in. określa zadania jubileuszu wpisane w hasło roku duszpasterskiego mówiącego o komunii z Bogiem. Poleca zatem wiernym oczyszczanie więzi z Bogiem ze wszystkiego, co może „w ludzkim sercu zastąpić miejsce Boga; z wszystkiego, co nam Boga zasłania i osłabia relację z Nim”²⁷. Ponadto zachęca do umacniania i pogłębiania owych więzi, do świadomej i dobrowolnie podejmowanej pracy nad coraz ściślejszą więzią osobową z Bogiem, oraz do nawrócenia, czyli świadomego skierowania życia w stronę Boga, po czym wyraża życzenie: oby taka stawała się nasza komunja z Bogiem! W przeświadczeniu biskupa będą temu służyć bogate programy jubileuszowych obchodów i obfitsze otwarcie skarbnicy sakramentalnych łask, a pomogą odpusty – dar Stolicy Apostolskiej, i błogosławieństwo Ojca Świętego”²⁸. W odezwie w sprawie zbiórki na katedrę włocławską w uroczystość Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny pasterz diecezji włocławskiej wraca myślami do centralnych uroczystości jubileuszu 600. rocznicy konsekracji katedry, które odbyły się 26 czerwca: „Msza św. i *Te Deum* wyśpiewane w obecności legata papieskiego i Konferencji Episkopatu Polski stały się wielkim uwielbieniem Boga za dar wiary przyjętej przez naszych przodków, której znakiem jest katedra, za Kościół Chrystusowy [...], za jego pasterzy i za lud Boży”²⁹. W tym też dokumencie bazylika katedralna nazwana jest znakiem zamieszkania Boga wśród nas, znakiem wierności Kościoła włocławskiego Chrystusowi i Jego namiestnikowi – Ojcu Świętemu Benedyktowi XVI. Znakiem Bożej Opatrzności jest przekazanie przez papieża diecezji włocławskiej relikwii bł. Jana Pawła II³⁰. Motyw wdzięczności Bogu za trud i wzór życia Ojca Świętego, w kontekście jubileuszu katedry, pojawia się również w Słowie biskupa włocławskiego po złożeniu urzędu

---

²⁶ Tamże, s. 1016.

²⁷ *List pasterski biskupa włocławskiego na rozpoczęcie roku jubileuszowego 600-lecia katedry włocławskiej*, MDWł, 94(2011), nr 3, s. 259.

²⁸ Por. tamże, s. 260.

²⁹ *Odezwa w sprawie zbiórki na katedrę włocławską z 4 sierpnia 2011 r.*, MDWł, 94(2011), nr 9, s. 912–913.

³⁰ Por. tamże, s. 913.

biskupa Rzymu przez Ojca Świętego Benedykta XVI, w którym czytamy, że diecezja włocławska jest szczególnie wdzięczna papieżowi za łaski, które dzięki dobroci Najwyższego Pasterza otrzymała w roku jubileuszu 600-lecia bazyliki katedralnej; „pamiętamy pozdrowienie Ojca Świętego, skierowane z okna pałacu apostolskiego podczas modlitwy Anioł Pański do Kościoła włocławskiego w dniu 26 czerwca [...]. Pamiętamy dar odpustu zupełnego, piękny kielich, który jest trwałą pamiątką tamtych wielkich wydarzeń. Nade wszystko zaś zapamiętamy reprezentującego Ojca Świętego kardynała legata Zenona Grocholewskiego, specjalnego wysłannika papieża Benedykta na nasz jubileusz”³¹.

Należy stwierdzić, że twórczość kaznodziejska bp. Meringa jest zakorzeniona w sprawach życia jego słuchaczy. Wiedząc, jak przebiega życie ludzkie, jak człowiek reaguje w sytuacjach zagrożenia, biskup wielokrotnie ukazuje swoim słuchaczom niemoc ludzi przygnębionych, by następnie przekonywać ich i zachęcać do gorliwszej modlitwy, wsłuchiwania się w słowo Boże, które niesie prawdę, zrozumienie, miłość, pojednanie i szacunek. „Wierzyć w Ewangelię to znaczy zmieniać nie tylko siebie, ale swoją rodzinę, znajomych, przyjaciół, ostatecznie świat; zmieniać poprzez świadectwo życia”³².

Biskup Wiesław Mering wielokrotnie objaśnia w swoim nauczaniu powody, dla których media katolickie, spośród których najczęściej wymienia Radio Maryja i Telewizję Trwam, zasługują na szacunek i wdzięczność Kościoła, „i za to pewnie otrzymują ataki Złego, który czuje się w swojej działalności zagrożony, czuje się zagrożony we władzy nad światem”³³. Radio Maryja i Telewizja Trwam transmitowały wielokrotnie uroczystości odbywające się w różnych miejscach diecezji włocławskiej, m.in. w katedrze. W homilii podczas mszy na zamknięcie jubileuszu 600. rocznicy konsekracji świątyni biskup włocławski serdecznie dziękował obydwu tym mediom, ukazał też ich znaczenie, range: „Gdyby nam Telewizji Trwam zabrakło, nie mielibyśmy transmisji z pielgrzymki Ojca Świętego w Hiszpanii. Ponad półtora miliona ludzi to widocznie jest za mało dla tych czy innych telewizji, a nawet dla telewizji publicznej. [...] Kiedy

---

³¹ *Słowo biskupa włocławskiego po złożeniu urzędu biskupa Rzymu przez Ojca Świętego Benedykta XVI z 14 lutego 2013 r.*, MDWł, 96(2013), nr 3, s. 319.

³² *Słowo wstępne biskupa włocławskiego Wiesława Alojzego Meringa*, w: *Program duszpasterski diecezji włocławskiej 2014/2015*, Włocławek 2014, s. 8.

³³ *Homilia wygłoszona w uroczystość 90. rocznicy konsekracji świątyni parafialnej w Siniarzewie, 29 sierpnia 2011 r.*, poz. cyt., s. 1013.

jest to 50 odmieńców, jest to fakt wart rozpowszechniania i ukazania”³⁴. Jubileusz katedry to wyśpiewanie hymnu na cześć Boga Stwórcy, to dziękczynienie Mu także i przede wszystkim za ludzi, których „w swojej niedościgłej Opatrzności powoływał, aby wypełniali ją [katedrę] swoją służbą, pracą, pobożnością, świętością”³⁵. To nie ci ludzie potrzebują wspomnienia, oddania im czci, lecz dziś żyjącym są potrzebne myśli o nich, przypomnienia, skojarzenia, by dostrzegli i uwierzyli, że trwanie przy Bogu jest możliwe w każdych warunkach, w jakich żyje człowiek.

Zagrożenia wynikające z braku szacunku dla religii, tzw. kryzys w Kościele, za papieżem Benedyktem XVI biskup Mering tłumaczy jako zawsze ten sam, od początku do końca świata, czyli jako kryzys wiary, która jest za słaba, nieoparta na Chrystusie. Chodzi o wiarę świeżą, silną, pewną; trzeba umieć bronić swojego chrześcijaństwa, z którym nie ma nic wspólnego „strachliwość, tchórzostwo, święty spokój, pogarda wobec ludzi prostych”³⁶. Wezwanie wiernych do modlitwy za Kościół i za księży poprzedza gorzka refleksja na temat pracy duszpasterskiej Kościoła, zwieńczona myślą bł. Jana Pawła II, papieża, o tym, że najboleśniej potrafi zranic Kościół właśnie ksiądz”³⁷.

Z kolei miarą jubileuszy otrzymania sakramentu kapłaństwa jest dla bp. Meringa najpierw historyczna wartość wspomnienia ludzi, którym zawdzięcza się powołanie, i Boga, który wezwał. Używając klasycznej przenośni, kapłaństwo definiuje jako pójście pod prąd; zawsze jest to decyzja przekraczająca możliwości człowieka. Sens życia, powołaniu, pracy prezbiterów nadaje Chrystus, bez którego świat jawi się jako przesterzeń, w której „wszystko wolno, gdzie nie ma prawdy i sprawiedliwości, miłosierdzia i przebaczenia”³⁸.

Nie upodabniać się do świata

Głoszone przez biskupa diecezji włocławskiej słowo Boże zawiera w treści przede wszystkim względy pastoralne. Wskazuje on słuchaczom możliwości intelektualnego przyjęcia głoszonych prawd wiary i sposoby

---

³⁴ *Homilia wygłoszona podczas uroczystości zamknięcia jubileuszu 600-lecia katedry włocławskiej, 9 października 2011 r.*, MDWł, 94(2011), nr 11, s. 1169–1170.

³⁵ Tamże, s. 1170–1171.

³⁶ Tamże, s. 1176.

³⁷ Tamże, s. 1178.

³⁸ *Homilia wygłoszona z racji wspomnienia św. Józefa Robotnika oraz 25-lecia kapłaństwa, Góra, 1 maja 2013 r.*, MDWł, 96(2013), nr 5, s. 575.

wprowadzenia ich w życie, jak również szansę wzbogacenia siebie przez praktykowanie tego, co przyjmują z wiarą. Nasz kaznodzieja ukazuje godność osoby ludzkiej, a mając świadomość istniejących problemów natury religijnej, społecznej i politycznej, przestrzega odbiorców przed groźącymi niebezpieczeństwami. W liście pasterskim na rozpoczęcie Adwentu 2010 r. pojawia się wątek dotyczący sakramentu małżeństwa, zagrożeń małżeństwa i rodziny. Biskup włocławski dzieli się z diecezjanami i kapłanami refleksjami w przekonaniu, że przyczyni się to do głębszej ich komunii z Bogiem. Błogosławiony czas Adwentu uczy dostrzegania obecności Boga w rodzinie. Uczą nas o tym prorok Izajasz, Jan Chrzciciel i św. Józef. Dla członków rodziny Adwent powinien być czasem pogłębiania relacji z Panem Bogiem. Dzieje się tak, o ile świadomie go przeżywają, odnawiając gorliwie przyłgnięcie do Boga, świadomie uczestnicząc i utożsamiając się z Kościołem Jezusa Chrystusa, wprowadzając Boże wartości w życie domowe, małżeńskie, rodzinne, jeśli modlą się za życie nienarodzone, wzmagając pracę nad świętością małżeństwa i rodziny.

Zdaniem naszego kaznodziei „bez Jezusa nie odnajdziemy pełni szczęścia, gdy zabraknie nam ofiary, miłosierdzia, wybaczenia i wierności”³⁹. Rodzina w całej historii ludzkości znajdowała się i nadal znajduje pod wpływem przemian społecznych i kulturowych. Jej kształt, struktura i treść podlegają zmianom. Rodzina zmienia się tak, jak zmienia się kultura, sposób kontaktowania się ludzi między sobą, jak zmienia się człowiek. Te przemiany następują bardzo szybko i wywierają istotny wpływ na rodzinę. Wiele z nich przeżywa ten stan rzeczy nie zapominając o wartościach, które stanowią świadomość ostatecznego znaczenia i prawdy życia małżeńskiego i rodzinnego. Biskup włocławski apeluje: „Wyznawcy Chrystusa! Brońcie Jego nauki! Brońcie Ewangelii, przeciwstawiajcie się rozbijaniu rodziny, niszczeniu małżeństwa, ideologizacji szkoły, żebyśmy nie obudzili się zbyt późno! Pozwólcie przeniknąć się Bożej nauce, Bożemu prawu”⁴⁰.

Rodzina musi być budowana przez miłość, która jest nie tylko uczuciem, lecz przede wszystkim moralną afirmacją drugiego. Z miłości wynika życie i szacunek dla godności człowieka. Kościół jest świadomy tego faktu

---

³⁹ *List pasterski na rozpoczęcie Adwentu 2010 r.*, MDWł, 93(2010), nr 12, s. 1128.

⁴⁰ *Homilia biskupa włocławskiego w uroczystość Bożego Ciała, Włocławek, 4 czerwca 2015 r.*, MDWł, 98(2015), nr 7–8, s. 754.

i dlatego niesie swoją naukę i pomoc tym, którzy jej potrzebują. Członkowie rodziny chrześcijańskiej ewangelizują, a także podlegają ewangelizacji. Podczas Mszy Świętej w Licheniu, głosząc homilię do przybyłych w pielgrzymce sołtysów i przedstawicieli środowisk wiejskich, wskazał, że w chrześcijaństwie powinno być miejsce na miłość. Z pewnością jest to trudne, ale miłość zawsze kosztuje; jednak „tylko ona potrafi poruszyć człowieka, tylko ona pozwala mu wzrastać i znaleźć drogę do pełni szczęścia”⁴¹. Zawsze istniało i zawsze istnieć będzie wielkie zapotrzebowanie na miłość. Konieczną do rozwoju osobowego, podnoszącą człowieka w nieszczęściu, pomagającą w zwyciężaniu klęsk życiowych i odzyskaniu sensu życia. Bywają nieszczęścia tak wielkie, jak śmierć ukochanej osoby, dramaty życiowe, nieuleczalna choroba, że w odzyskaniu owego sensu człowiekowi może pomóc tylko miłość Boża. Tę miłość objawił, zwracając nam pełnię życia, posłany przez Ojca Syn Boży. Pan Jezus czynił to przez swoje słowo, przykład życia, pochylanie się nad cierpieniem człowieka, odpuszczanie mu grzechów. Przede wszystkim zaś przez swoje cierpienie i śmierć krzyżową.

Troska o chorych zajmuje ważne miejsce w nauczaniu i praktyce Kościoła. Jednym z jej wyrazów jest m.in. wydanie książki liturgicznej *Sakramenty chorych*, opublikowanie listu Jana Pawła II o chrześcijańskim sensie ludzkiego cierpienia *Salvificii doloris* (1984), a także ustanowienie w 1992 r. Światowego Dnia Chorego i związane z jego obchodami coroczne orędzie papieskie. Choroby i związane z nimi cierpienia stanowią jeden z najtrudniejszych problemów nurtujących człowieka. Konsekwencją znoszonych cierpień jest niejednokrotnie zwrócenie się człowieka do Boga, pytanie Go o nadprzyrodzony sens cierpienia, nieraz bunt przeciw Bogu, a nawet odrzucenie Go. Pomocą w odnajdywaniu odpowiedzi na wiele pytań chorego może być Pismo Święte, które nie tylko ukazuje znaczenie i wartość choroby dla osobistego i wspólnotowego zbawienia, ale też inspiruje do niesienia pomocy ludziom cierpiącym⁴².

Według biskupa włocławskiego doświadczenie cierpienia „uczy dostrzegania cierpień innych, uczy dzielenia się samym sobą z potrzebującymi pomocy i wyzwala w człowieku najpiękniejsze uczucia opiekuń-

---

⁴¹ Homilia wygłoszona w Licheniu podczas Ogólnopolskiej Pielgrzymki Sołtysów i Środowisk Wiejskich, 29 maja 2011 r., MDWł, 94(2011), nr 6, s. 591.

⁴² Por. T. Wielebski, *Duszpasterstwo chorych w Polsce. Między ideałem a rzeczywistością*, „Warszawskie Studia Pastoralne”, 16(2012), s. 268.

czości”; daje się to zaobserwować szczególnie w szpitalach, hospicjach, domach opieki⁴³. Człowiek cierpiący, chory potrzebuje tego, co dajemy z największym trudem: obecności i milczenia, które jest sposobem komunikacji międzyludzkiej, i z którym możemy dobrze się czuć. Człowiek XXI wieku „chce zagłuszyć, zagadać, zakrzyzczyć wszystko, często nawet swoje sumienie. Dlatego mu tak trudno towarzyszyć ludzkiej chorobie, ludzkiemu cierpieniu”⁴⁴.

List pasterski na Wielki Post 2012 r. określa zadania tego czasu, składając diecezjan najpierw do zastanowienia się, czym jest Wielki Post? Co jest środkiem prowadzącym do dobrego przeżycia Wielkiego Postu, a co jego celem? Wspólnota Kościoła ma moc jednania nas z Bogiem. W niej Chrystus przemienia człowieka, nawraca, mówi doń, przebacza mu. Czas Wielkiego Postu sprzyja oczyszczeniu sumień, pogłębieniu rodzinnych więzi, rozpoczęciu świadomej pracy nad sobą⁴⁵. Udział w świętej liturgii Wielkiego Postu, w Mszach św. niedzielnych, nabożeństwach wielkopostnych i celebracjach Wielkiego Tygodnia pozwala tak kształtować wrażliwość naszych sumień, że nie tylko będziemy mówili o swojej wierze, ale przed wszystkim otwierali się na niezmienną naukę i wymagania Pana Jezusa⁴⁶.

Przeznaczeniem człowieka jest poznanie prawdy, którą jest Bóg; widzenie Bożej Istoty. Skierowanie człowieka do tego celu obejmuje zarówno jego rozum, jak i wolę. Poznanie rozumowe jest konieczne, aby wola mogła odnaleźć swój kierunek dążenia na gruncie prawdy. Zdaniem biskupa wrocławskiego pielgrzymka, pielgrzymowanie jest znakiem i odzwierciedleniem drogi, jaką przebywamy przez całe życie, dążąc do królestwa niebieskiego. Udział w pielgrzymce jest okazją do pogłębiania wiary i wiedzy religijnej, do bardziej intensywnej modlitwy. To szkoła chrześcijańskiego świadectwa. Tradycyjnie najliczniej na Jasną Górę pielgrzymuje rokrocznie młodzież. Nie zmienia to faktu, że biskup wrocławski szczególnie zachęca do pielgrzymowania właśnie młodzież, przekonując do „skorzystania z szansy wyrwania się z marazmu dnia codziennego [...] i podjęcia wyzwania zbliżenia się przez Maryję do

---

⁴³ Homilia wygłoszona z okazji diecezjalnych obchodów Światowego Dnia Chorego w Piotrkowie Kujawskim, 13 lutego 2012 r., MDWł, 95(2012), nr 3, s. 240.

⁴⁴ Tamże, s. 241.

⁴⁵ Por. *List pasterski na Wielki Post 2012 r. We wspólnocie Kościoła stawajmy się lepszymi ludźmi i bardziej przekonującymi uczniami Chrystusa*, MDWł, 95(2012), nr 3, s. 247.

⁴⁶ Tamże, s. 248.

Jezusa”⁴⁷. Wszyscy jesteśmy wezwani do świętości, chociaż nie wszyscy zostaniemy świętymi. Jednak cały sens, całe udane życie chrześcijanina oznacza wybór świętości; normalność chrześcijaństwa tym różni się od normalności innych ludzi, niewierzących, że ono prowadzi do spotkania z Bogiem. Dzisiejszy świat, a zwłaszcza Europa, wyraźnie odwraca się od Jezusa. Dla biskupa Wiesława Meringa warunkiem chrześcijaństwa jest nawrócenie; to najważniejsza wskazówka dla współczesnego świata⁴⁸. Człowiek zagubiony, oddalony od Boga, wciąż ma szansę powrotu, pod warunkiem, że pójdzie po śladach, które Bóg zostawił w jego sercu i sumieniu. „Podstawowym warunkiem jest Boża interwencja zbawcza, będąca treścią Ewangelii. Bóg wymaga od człowieka, aby podjął wysiłek myślenia i poznawania prawdy. Nadprzyrodzoność nie unieważnia rozumu, lecz go oczyszcza i uszlachetnia. Drugi warunek jest nieco trudniejszy: Bóg wymaga pokory. Człowiek musi przyjąć prawdę objawioną, która nie pochodzi od jego rozumu, lecz przychodzi jako dar, dzięki któremu rozum może uzyskać konieczne do zbawienia poznanie. Nigdy nie mógłby go zdobyć o własnych siłach”⁴⁹. Dla człowieka Chrystus jest drogą i prawdą, a „dla naszego Pana liczy się tylko ta radość, która wynika z nawrócenia się grzesznika” – przekonuje biskup włocławski. „Pan Jezus jest zatroskany o nas każdego dnia, tak samo, jak był zatroskany o Zacheusza. Też nas wypatruje, usiłuje odnaleźć, odszukać, zbliża się, mówi do nas po imieniu: «dziś muszę się zatrzymać w twoim domu». Dziś, teraz, już. Tylko nie odmawiaj, otwórz serce [...], wszystko zależy od twej decyzji. Nawet jeśli oddaliliśmy się od Boga, zawsze istnieje możliwość powrotu”⁵⁰.

* * *

Konkludując należy stwierdzić, że posługa słowa biskupa włocławskiego Wiesława Alojzego Meringa budzi ludzkie sumienia, wskazuje konkretne sposoby naprawy życia, a tym samym pomaga w dokonywaniu

---

⁴⁷ List pasterski przed Pieszą Pielgrzymką Diecezji Włocławskiej na Jasną Górę, 2 lipca 2013 r., MDWł, 96(2013), nr 7/8, s. 814.

⁴⁸ Por. *Homilia w uroczystość św. Maksymiliana Kolbego wygłoszona w kościele parafialnym św. Maksymiliana Kolbego we Włocławku, 14 sierpnia 2013 r.*, MDWł, 96(2013), nr 9, s. 979.

⁴⁹ J. Bajda, *Adam – człowiek: tutaj lecz nie stąd*, „Ethos”, nr 49–50(2000), s. 28.

⁵⁰ *Homilia wygłoszona w 31. niedzielę zwykłą w kościele Najświętszego Serca Pana Jezusa w Turku, 3 listopada 2013 r.*, MDWł, 96(2013), nr 12, s. 1331–1332.

wyborów. Autor przeciwstawia się atakom na Kościół i Ewangelię, a jednocześnie potrafi rozwiewać wątpliwości, pokusy i lęki zrodzone w sercach i umysłach słuchaczy. Realizuje cel kaznodziejstwa poprzez przekonanie słuchaczy, budzenie uczuć wzniosłych i gorących, nakłanianie do miłości bliźniego, świadczenie aktów miłosierdzia. Piętnuje grzeszne nałogi i namiętności przez nakłanianie do pokuty i wytrwania w dobru, stawia słuchaczom jasne, zdecydowane żądania, mając na celu kształtowanie ich sumień. W kazaniach przedstawia Chrystusa jako wzór życiowej syntezy aktywności doczesnej z religijną i podkreśla, że chrześcijanie, kierując się duchem ewangelicznym, mają przyczyniać się do uświęcania świata. Wskazuje na aktywność religijnego charakteru doczesnej działalności człowieka.

Cechą charakterystyczną przepowiadania biskupa wrocławskiego jest głęboka troska o dobro Kościoła, narodu i ojczystego kraju. Daje temu wyraz w wielu kazaniach, w których dochodzi do głosu motyw religijno-patriotyczny. Siła wiary, autorytet, powaga oraz życzliwość, które emanują od biskupa wrocławskiego, oddziałują pozytywnie na słuchaczy, pogłębiają ich wiarę, poszerzają horyzonty i mają wpływ na ukierunkowanie ku Bogu.

SUMMARY

The preaching activity of the bishop of Wrocław is filled with firmness and consistency in the implementation of undertaken commitments. His service reflects care for the other person which is characterized by love and by nature as the gift of loving attention, respect and readiness to serve. A characteristic feature of prediction is a profound care for the good of the Church, nation and homeland. He expresses these notions in numerous sermons whose dominant motif is religious and patriotic spirit. The power of faith, authority, dignity and kind-heartedness emanating from the bishop of Wrocław have a positive impact on listeners, deepen their faith, broaden their horizons and are significant in terms of God-orientedness. Bishop Mering fulfills the purpose of preaching by persuading listeners, arousing noble and passionate feelings, encouraging to charity, providing acts of mercy. He stigmatizes sinful addictions and passions by urging penance and perseverance in goodness, imposes clear and firm demands on his listeners aimed at formation of their consciences.

Key words: conversion, bp Wiesław Mering, charity, homeland, homily, love for God.

Słowa kluczowe: bp Wiesław Mering, homilia, miłość bliźniego, miłość Boga, nawrócenie, ojczyzna.